

Fraude bij het schriftonderzoek in het Oriënterend Vooronderzoek

In het oriënterend vooronderzoek (OM, 2 juni 2006) wordt een schriftonderzoek beschreven, waarin nagegaan wordt of Meike W., de vriendin van Michael de J., al dan niet de twee anonieme briefjes heeft geschreven, die een belangrijke rol spelen bij deze moordzaak. Dat is gedaan via de zogenaamde Oslo methode. De twee anonieme briefjes worden vergeleken met (in dit geval) vier anonieme handschriften, waaronder één van Meike. De resultaten waren, volgens het rapport en het persbericht van 13 juni jl., dat zowel het NFI als het FSS niet hebben vastgesteld dat één van de handschriften de schrijver is van de anonieme briefjes.

Onlangs zijn deze vier anonieme handschriften verstrekt aan Mr. G.J. Knoops. Die heeft ze in eerste instantie voorgelegd aan Bureau Waisvisz. Hun zeer opmerkelijke bevindingen zijn voorgelegd aan een externe Amerikaanse deskundige, Jim Blanco (lid van de American Board of Document Examiners, een organisatie waarvan het OM in de bijlage van het oriënterend vooronderzoek heeft geschreven, dat zij voldoen aan alle eisen van bekwaamheid en wiens emailadres expliciet in de bijlage is genoemd). Jim Blanco bevestigt hun vaststelling: Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is een ernstige mate van fraude gepleegd bij deze schrijfproef!

Opzet van de handschriftproef

De beschrijving van het handschriftonderzoek staat in het rapport van het NFI, dd. 27 april 2006 dat is opgenomen in de bijlage van het oriënterend vooronderzoek. Er is onderzoek gedaan waarin de twee anonieme brieven zijn vergeleken met handschriften van vier anonieme personen. Een ervan is Meike W., de vriendin van Michael de J. Deze vier handschriften worden genoemd N1 tot en met N4. Op pagina 3 van dat rapport staat:

“De schrijfproeven van de schrijvers N1 tot en met N4 zijn eind maart/begin april 2006 afgenomen door medewerkers van de politie IJsselland en bevatten geen gegevens waaruit de identiteit van de schrijver is af te leiden. Elk van de schrijfproeven bestaat uit drie bladen. Voor de schrijfproeven is het standaarddictee van de zogenaamde algemene schrijfproef Nederlands van het NFI gebruikt, waarvan de eerste helft op verzoek dient te worden geschreven in het "normale handschrift" van de betrokken persoon en het tweede deel in een andere schriftsoort, bijvoorbeeld in blokletters. De schrijfproeven zijn qua schriftsoort en omvang bruikbaar voor het gevraagde onderzoek.”

Dus hier staat dat de schrijfproef eind maart/begin april afgenomen door medewerkers van de politie IJsselland. Het leverde 4 sets op met handschrift ieder bestaande uit drie pagina's.

Welke personen in IJsselland hebben de vier schrijfproeven afgenomen?

Bezien we de vier sets van handschrift (ieder bestaande uit drie pagina's) dan valt op wat zich steeds aan de onderkant bevindt. Volgens de protocollen van schrijfproeven moeten de handschriften opgeschreven worden in aanwezigheid van een functionaris die de teksten, die opgeschreven moeten worden, voorleest, als een soort dictee. Die functionaris zet dan zijn naam eronder en een paraaf. Hieronder een kopie van dat stukje onderaan pagina 1 van ieder van de vier sets.

In te vullen door afnemende instantie
Procesverbaal nr:
Schrijfproef van:
Links/Rechts-schrijvend
Afgenomen door: <i>E.I. BUIJER.</i>
Datum en paraaf: <i>30-03-06</i> <i>[handwritten signature]</i>

In te vullen door afnemende instantie
Procesverbaal nr:
Schrijfproef van:
Links/Rechts-schrijvend
Afgenomen door: <i>H.S. SCHOENMAKER</i>
Datum en paraaf: <i>30-03-06</i>

In te vullen door afnemende instantie
Procesverbaal nr:
Schrijfproef van:
Links/Rechts-schrijvend
Afgenomen door: <i>H.A. ROENBLOM</i>
Datum en paraaf: <i>03-03-06</i> <i>[handwritten signature]</i>

In te vullen door afnemende instantie
Procesverbaal nr:
Schrijfproef van:
Links/Rechts-schrijvend
Afgenomen door: <i>A.M. HARRIS</i>
Datum en paraaf: <i>31-03-06</i>

- Er staan vier verschillende namen en drie verschillende data (30-3, 31-3 en 3-4). Alle vier namen zijn geschreven met hetzelfde handschrift, dus door een en dezelfde persoon.
- Bij twee ervan staat een identieke paraaf – lijkt op “fr”- terwijl de namen wel onderling verschillen. Minimaal is een van de twee parafen dus niet van de bewuste persoon. Twee zijn helemaal niet geparafeerd.
- Er is door ons vastgesteld of de vier bewuste namen bekend zijn bij de politie in het district IJsselland. Tot nu toe hebben we geen bevestiging dat een van de vier personen inderdaad in IJsselland werkt. Wellicht in een andere locatie, maar dan is de beschrijving in het rapport van het NFI onjuist.

Gedicteerd of overgeschreven?

De schrijfproef dient afgenomen te worden doordat een deskundige de tekst voorleest in een bepaald tempo en de schrijver in dat tempo de tekst opschrijft. Het laten overschrijven van de tekst (in eigen tempo) is niet toegestaan. Uit pagina 2 van handschrift van set N2 is echter op te maken dat er niet gedikteerd is, maar overgeschreven. Dit is de uitleg:

De teksten van alle vier sets zijn in principe identiek. Maar daardoor is goed te zien dat tussen pagina 1 en pagina 2 van set N2 er woorden weggevallen zijn. Dat wordt getoond door het laatste deel van de tekst van set N1 te vergelijken met hetzelfde deel van set N2.

Set N1: *“Elke dag hadden ze vijfhonderd euro (€ 500) nodig. Daarvoor gebruikten ze elke keer een cheque van tweehonderd euro (€200) en driehonderd euro (€300). Aan geschenken geven ze ongeveer 100 euro (€100) “*

Set N2: “Elke dag hadden ze vijfhonderd euro (€ 500) nodig. Daarvoor gebruikten ze [eind pagina, begin nieuwe pagina] ongeveer 100 euro (€100) “

In set N2 lijkt dus aan de bovenkant van de tweede pagina twee regels verdwenen te zijn.

Het zou kunnen zijn dat degenen die de schrijfproef heeft afgenomen en de tekst heeft voorgelezen een fout heeft gemaakt. Maar dat lijkt onwaarschijnlijk, want het is precies gebeurd tussen pagina 1 en pagina 2 van de schrijfproef en voortgezet midden in een regel. Bij iedere set is de plek waar pagina 2 begint weer anders, dus het omslaan was geen instructie van de voorlezer..

Het feit dat het overslaan van tekst precies bij pagina 2 begint wijst erop dat de test niet is afgenomen door de tekst voor te lezen, maar er sprake is geweest van het overnemen van de tekst van papier. En toen de schrijfster naar een nieuwe pagina ging een fout maakte met de plek waar het schrijven diende te worden voortgezet (daarbij werden ook bepaalde specifieke letters overgeslagen die bij een test een rol zouden horen te spelen, zoals de kleine letter q).

Vier verschillende anonieme personen?

Maar de meest opvallende bevinding is een feit dat Bureau Waisvisz heeft vastgesteld, en dat is vervolgens ook vastgesteld door Jim Blanco, schriftkundige die lid is van de American Board of Document Examiners, een organisatie die volgens het oriënterend vooronderzoek van het OM voldoet aan alle kwalificaties (zijn email adres staat dan ook in de bijlage van het oriënterend vooronderzoek). Hij rapporteert dat hij dusdanig veel overeenkomsten in de handschriften van N2 en N3 aantreft dat hij tot de volgende conclusie komt (Het volledig rapport van Jim Blanco kunt u desgewenst opvragen). Dit is zijn conclusie:

“On the basis of my examinations of all of the above-referenced documents, an abundance of fundamental handwriting similarities were observed in the comparison of the handwritings on the N3 documents with the handwritings on the N2 documents. Similarities were observed in writing quality, letter forms and in letter proportions.

*Given all of the observed similarities, **it is highly probable** that the person who wrote the handwritings on Pages A1 (N3) and A2 (N3) was the same person who wrote the handwritings on Pages B1 (N2) and B2 (N2). **“Highly probable did write”** is a term of art in Forensic Document Examination opinion rendering and means that the examiner is “virtually certain” that the writings compared were by one and the same person. (ASTM-American Society for Testing and Materials Designation: E 1658 – 04 Standard Terminology for Expressing Conclusions of Forensic Document Examiners).”*

Dus concludeert hij dat schrijfproef N2 en N3 allebei met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid door één en dezelfde persoon is geschreven en bij het verzamelen en/of rapporteren van de informatie van deze schrijftest bewust is gefraudeerd!

Wie is de schrijver/schrijfster van N2 en N3?

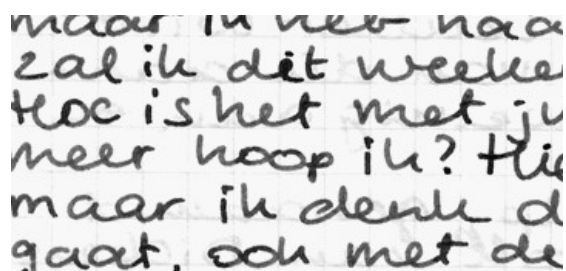
Wij beschikken over drie pagina's met origineel handschrift van Meike W. uit 2000-2001. In de volgende tabel worden een aantal duidelijke overeenkomsten getoond met het handschrift van test N2 en test N3 en dat originele handschrift. Daarbij gaat het niet zozeer om een exacte replica van een letter, maar om dezelfde wijze van schrijven, schrijfdruk en schrijfritme.

<u>Original</u> <u>Meike W.</u>	<u>N2</u>	<u>N3</u>	-	<u>Original</u> <u>Meike W.</u>	<u>N2</u>	<u>N3</u>

Deze tabel laat zien dat met zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de schrijfster van zowel N2 als N3 Meike W. is. Er zijn dermate veel overeenkomsten aangetroffen met het originele handschrift van haar uit 2000-2001 dat de kans miniem is dat N2 en N3 twee verschillende auteurs betreft en dat de schrijfster iemand anders is dan Meike W.

Wat heeft Meike W. gedaan toen ze de schrijfproeven aflegde?

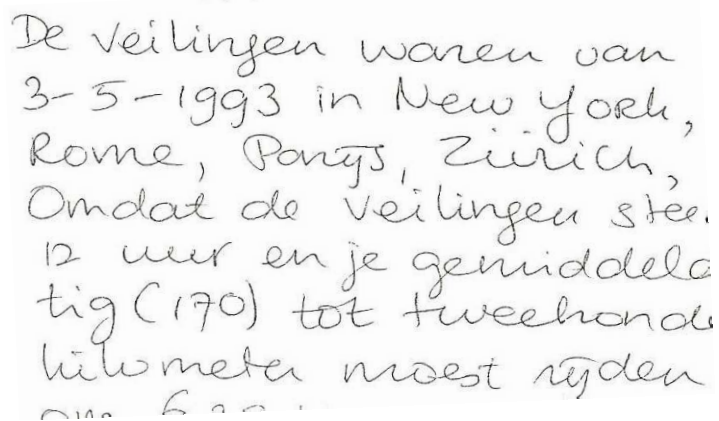
Op basis van haar originele handschrift uit 2000-2001 is vast te stellen dat hoewel Meike W. voor diverse letters meerdere versies naast en door elkaar gebruikt is het zeker een mooi leesbaar en toch regelmatig handschrift. Hieronder een klein stukje tekst (de complete tekst is persoonlijk van karakter en kan niet openbaar gemaakt worden).

maar in het na
zal ik dit weke
toe is het met je
meer hoop ik? Hier
maar ik denk d
gaat, ook met de

Bezien we de schrijftest van N2 dan valt op dat diverse karakteristieke letters van Meike uit haar originele handschriften veel minder regelmatig worden geschreven in set N2.

Hieronder een stukje van de tekst uit schrijfproef N2.

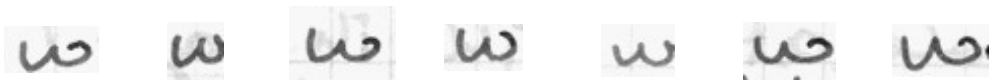
De veilingen waren van
3-5-1993 in New York,
Rome, Parys, Zürich,
Omdat de veilingen stee
12 uur en je gemiddelde
tig (170) tot tweehond
kilometer moest rijden
om 600

Op de volgende pagina is te zien hoe het handschrift van N2 en N3 afwijkt van het handschrift uit 2000-2001.

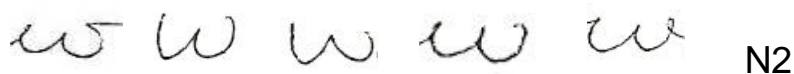
Ten aanzien van de letter W is goed te zien wat er aan de hand is met sets N2 en N3 in relatie tot haar originele handschrift uit 2000-2001. Dit is een letter van Meike die nogal karakteristiek voor haar is. Zo schrijft ze het in 2002 als eerste letter van haar achternaam:

Hieronder alle w's uit een willekeurig stuk originele tekst uit 2000-2001.

Deze 7 w's zijn veel regelmatiger dan de 5 w's uit schrijfproef N2 en de 5 w's uit schrijfproef N3, maar wel is het basispatroon van deze w herkenbaar.

Ook op de volgende wijze is het duidelijk te maken dat Meike W. bij schrijftest N2 zoveel mogelijk variëteit in haar schrijven heeft aangebracht. Op regel 17 van schrijftest N2 staan zowel het bedrag 170 als 280. De stukjes "tig" aan het eind van het bedrag zijn echter volledig verschillend geschreven.

Schrijven is een kwestie van veel automatismen. Dat in één zin twee identieke lettercombinaties aan het eind van een woord volledig verschillend wordt geschreven is een indicatie dat de schrijfster niet bezig was om haar handschrift op een normale manier af te geven. Juist als men veel variatie in het eigen handschrift probeert aan te brengen, wordt de mogelijkheid van herkenbaarheid verminderd.

Op de volgende manier is heel goed te zien hoezeer enerzijds N2 en N3 op elkaar lijken en hoe tegelijkertijd door de schrijfster geprobeerd is het onderling van elkaar te laten verschillen..

Op de volgende pagina ziet u eerst een paar treffende overeenkomsten van woorden uit N2 en N3 (ondanks de pogingen de schrijfstijl, zelfs binnen één test, behoorlijk te laten verschillen).

Enkele overeenkomsten tussen woorden of woorddelen van N2 en N3.

N2 Bob, David en zijn ex-vrouw Mia

N3 Bob, David en zijn ex-vrouw Mia

N2 'and

N2 Canada,

N3 and,

N3 Canada.

N2 zy   **N2** De   **N2** New

N3 zy   **N3** De   **N3** New

N2 steeds

N3 steeds

In het rapport van Jim Blanco staat ten aanzien van de door hem geconstateerde overeenkomsten *More than twenty distinctive handwriting similarities were observed in the comparison of the A-1 writings and B-1 writings. Similarly, more than twenty distinctive handwriting similarities were observed in the comparison of the A-2 and B-2 documents.*

(“A-1 writings” is het normale schrift van N3 en “B1-writings” is het normale schrift van N2. “A2-writings” is het blokletterschrift van N3 en “B2-writings” is het blokletterschrift van N2.)

Op de volgende pagina staat een andere combinatie van woorden uit N2 en N3. Om te beseffen wat er gebeurd is dient u eerst even naar de diverse woordcombinaties te kijken.

'Verschillen' tussen N2 en N3 (A)

N2	sparen	N2	'zegels
N3	sparen	N3	zegels
N2	Luxemburg	N2	jarenlang
N3	Luxemburg	N3	jarenlang
N2	korte afstanden	N2	meestal
N3	korte afstanden	N3	meestal
N2	Daarvoor	N2	moesten ze
N3	Daarvoor	N3	moesten ze
N2	veilingen	N2	waren
N3	veilingen	N3	waren
N2	7-4-1993	N2	Tokio
N3	7-4-1993	N3	Tokio
N2	Zürich	N2	Omdat
N3	Zürich	N3	Omdat

Op de volgende pagina staat deze zelfde pagina met duidelijke verschillen omcirkelt. Op die manier kan goed gezien worden wat wel en niet sterk overeenkomt bij deze woordcombinaties.

'Verschillen' tussen N2 en N3 (B)

N2	sparen	N2	'zegels
N3	sparen	N3	zegels
N2	Luxemburg	N2	jarenlang
N3	Luxemburg	N3	2 jarenlang
N2	korte afstanden	N2	meestal
N3	korte afstanden	N3	meestal
N2	Daarvoor	N2	moesten ze
N3	Daarvoor	N3	moesten ze
N2	veilingen	N2	waren
N3	veilingen	N3	waren
N2	7-4-1993	N2	Tokio
N3	7-4-1993	N3	Tokio
N2	Zürich	N2	Omdat
N3	Zürich	N3	Omdat

Dit bovenstaande is niet alleen een duidelijke bevestiging van de conclusies van de Amerikaanse expert Jim Blanco, maar ook een teken dat Meike W. zowel bij N2 als N3 bewust geprobeerd heeft haar handschrift zoveel mogelijk te variëren. Maar gezien het feit dat het handschrift allerlei ingeslopen mechanismen kent

blijven er toch veel overeenkomsten mogelijk. Bepaalde woorden uit N2 en N3 zijn via een lichtbak op elkaar gelegd en met elkaar vergeleken en dan blijkt de overeenkomst identiek.

Concluderend

Degenen die de schrijfproef hebben afgenomen, waarvan het onduidelijk is wie zij zijn en waarom ze niet zelf hun naam en paraaf op de sets hebben opgeschreven, hebben bewust toegelaten dat Meike W. twee keer een verschillende schrijfproef heeft afgelegd.

Meike W. heeft bij haar schrijven niet alleen geprobeerd N3 van N2 te laten afwijken, maar het verschilt ook van haar originele handschrift uit 2000-2001. Daarbij is het qua letterkeuze en de wijze waarop dezelfde letters zijn geschreven duidelijk gevarieerder dan haar originele handschrift.

Het is onduidelijk waarom NFI en FSS het eerste deel van deze conclusie niet zelf hebben vastgesteld, terwijl een en ander door een schrijfkundige redelijk eenvoudig vast te stellen is.

Als het werkelijk zo zou zijn dat Meike W. niet de schrijfster van de twee anonieme briefjes is (en er zijn 9 schrijfkundigen die zeggen dat ze het wel is) en het OM/het onderzoeksteam is daar ook van overtuigd, waarom vond deze fraude dan plaats?

Op de volgende pagina treft u ter herinnering de tabel aan waar vergelijkingen worden gemaakt tussen letters van de anonieme brief en van het originele handschrift uit 2000-2001.

<u>Briefje in</u> <u>tuin</u> <i>slordig</i>	<u>Brief aan</u> <u>Politie</u> <i>netjes</i>	<u>Handschrift</u> <u>Meike</u> <i>normaal</i>
u	u	u
w	w	w
	s	s
oe	oe	oe
f	f	f
aa	aa	aa
r	r	r
	k	k
e	e	e
b	b	

<u>Briefje in</u> <u>tuin</u> <i>slordig</i>	<u>Brief aan</u> <u>Politie</u> <i>netjes</i>	<u>Handschrift</u> <u>Meike</u> <i>normaal</i>
aan	aan	aan
aar	aar	aar
dat	dat	dat
oor	oor	oor
	dien	dien
	team	team
	een	een
ry		ry
oef		oef
et		et